Usmernenie k priebežnému hodnoteniu a celkovému hodnoteniu žiakov základných škôl v školskom roku 2020/2021 počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

1. Celkové hodnotenie žiakov základných školách

Podľa § 55 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "školský zákon") možno hodnotiť žiakov základných škôl

- a) slovným hodnotením,
- b) klasifikáciou ("známkou"),
- c) kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia.

Vo vyučovacích predmetoch, ktoré sú podľa § 55 ods. 2 školského zákona určené v školskom vzdelávacom programe ako neklasifikované a nemožno ich hodnotiť ani slovne, sa na vysvedčení uvedie slovo "absolvoval/-a" alebo "neabsolvoval/-a" (ďalej len "nehodnotené vyučovacie predmety").

V prvom ročníku základnej školy sa počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 priebežné hodnotenie aj hodnotenie na vysvedčení realizuje **slovným hodnotením**.

Zákonom č. 93/2020 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 25. apríla 2020 novelizoval aj zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony **bola zrušená možnosť** hodnotenia prospechu žiaka základnej školy v jednotlivých vyučovacích predmetoch na vysvedčení pre prípravný ročník, nultý ročník a prvý až štvrtý ročník slovne týmito stupňami

- "a) dosiahol veľmi dobré výsledky,
- b) dosiahol dobré výsledky,
- c) dosiahol uspokojivé výsledky,
- d) dosiahol neuspokojivé výsledky.".

Vo vyučovacích predmetoch v komplementárnych vyučovacích oblastiach uvedených v Metodickom odporúčaní k obsahu a organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ a v ZŠ pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,¹) v ktorých bolo školské vyučovanie obmedzené, alebo vo vyučovacích predmetoch v Manuáli pre základné školy a školské zariadenia²) mohla pedagogická rada školy na zasadnutí rozhodnúť o nehodnotení

¹)https://ucimenadialku.sk/navrat-do-skol/navrat-do-skol-2021/metodicke_odporucanie_05-2021.pdf

²) https://www.minedu.sk/zakladne-skoly-a-skolske-zariadenia-aktualizovane-6-12-2020/.

vyučovacieho predmetu a následne upraviť kritériá hodnotenia vyučovacích predmetov základnej školy.

Podľa § 18 ods. 10 vyhlášky Ministerstva školstva č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov (ďalej len "vyhláška"), ak je v niektorom vyučovacom predmete podľa školského vzdelávacieho programu žiak základnej školy neklasifikovaný, na vysvedčení a v katalógovom liste sa uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo

- "a) **absolvoval**, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
- b) **neabsolvoval**, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval; ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa, celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.".

Počas mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 hodnotenie "neabsolvoval", ktorého dôsledkom je celkové hodnotenie "neprospel", je vhodné využívať len v nevyhnutných prípadoch vyjadrenia neplnenia cieľov vyučovacieho predmetu zo subjektívnych dôvodov na strane žiaka. Ak je to možné, odporúča sa v súčasnosti takto nehodnotiť.

2. Kritériá hodnotenia žiakov základných škôl

Celkové hodnotenie žiakov základnej školy a klasifikácia ako aj zmeny hodnotenia a klasifikácie počas školského roka sa podľa § 18 ods. 11 vyhlášky č. 320/2008 Z. z. **prerokujú a odsúhlasia v pedagogickej rade školy**.

Ak sa kritériá hodnotenia žiakov základných škôl zmenia na základe záverov pedagogickej rady školy počas školského roka 2020/2021, je potrebné ich opätovne zverejniť na verejne prístupnom mieste základnej školy tak, aby boli o zmene informovaní žiaci základnej školy aj ich zákonní zástupcovia.

2.1. Prezenčné vzdelávanie

Škola postupuje pri hodnotení a klasifikácii žiakov základných škôl podľa prvého bodu tohto usmernenia.

Ak pre **závažné objektívne príčiny** napr. z dôvodu nedostatočných podkladov k hodnoteniu alebo izolácie žiaka z dôvodu choroby a iných, nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v danom polroku, túto skutočnosť prerokuje pedagogická rada školy a žiak sa daný polrok v riadnom termíne nehodnotí.

Riaditeľ základnej školy určí na jeho hodnotenie **náhradný termín**, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení daného polroka.

2.2. Dištančné vzdelávanie

Škola postupuje pri hodnotení a klasifikácii žiakov základných škôl podľa prvého bodu tohto usmernenia.

Ak pre **závažné objektívne príčiny** napr. z dôvodu nedostatočných podkladov k hodnoteniu alebo izolácie žiaka z dôvodu choroby a iných, nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne, túto skutočnosť prerokuje pedagogická rada a žiak sa za daný polrok v riadnom termíne nehodnotí.

Riaditeľ základnej školy určí na jeho hodnotenie **náhradný termín**, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení daného polroka. Tohto žiaka možno hodnotiť na základe komisionálnej skúšky alebo získaním podkladov ku hodnoteniu. Podkladom môžu byť projekty, riešenia komplexných úloh alebo samostatné praktické práce spracované žiakmi.

Ak

- a) žiak základnej školy nesplnil požiadavky učiteľa v rámci dištančného vzdelávania zo subjektívnych príčin napr. pravidelné neodovzdávanie úloh alebo žiadna účasť na dištančnom vzdelávaní bez ospravedlnenia a iné,
- b) konanie žiaka podľa písm. a) bolo prerokované v pedagogickej rade za daný štvrťrok,
- c) zákonní zástupcovia žiaka boli preukázateľne informovaní o nesplnení požiadaviek podľa písm. a) a
- d) zlepšenie nenastalo,

je klasifikovaný známkou **nedostatočný**, hodnotený **slovne** s vyjadrením nesplnenia kritérií hodnotenia predmetu určené základnou školou alebo hodnotený **podľa § 18 ods. 10 vyhlášky** slovom "neabsolvoval" s celkovým prospechom neprospel.

3. Komisionálne skúšky

V § 57 ods. 1 školského zákona sú uvedené dôvody, na základe ktorých sa žiak hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky. Na účel hodnotenia žiakov základných škôl v nadväznosti na mimoriadne prerušenie školského vyučovania v školách v školskom roku 2020/2021 sú relevantné najmä dôvody podľa § 57 ods. 1 písm. c) a e) školského zákona.

- **3.1.** Podľa § 57 ods. 1 písm. e) školského zákona sa žiak hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak vykonáva opravné skúšky. Opravnú skúšku môže žiak vykonať
 - podľa § 56 ods. 4 školského zákona, t.j. žiak, ktorého prospech na konci prvého polroka je nedostatočný najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučujú len v prvom polroku,
 - podľa § 56 ods. 3 školského zákona, t.j. žiak, ktorý má na konci druhého polroka prospech nedostatočný najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov alebo nesplnil kritériá hodnotenia určené základnou školou najviac z dvoch vyučovacích

predmetov v slovnom hodnotení, môže na základe rozhodnutia riaditeľa školy vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku,

Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy podľa § 56 ods. 5 školského zákona.

3.2. Podľa § 57 ods. 1 písm. c) školského zákona sa žiak hodnotí podľa výsledkov komisionálnych skúšok, ak žiak alebo zákonný zástupca požiada o preskúšanie žiaka. Ak zákonný zástupca žiaka písomne požiada o vykonanie komisionálnej skúšky podľa § 57 ods. 1 písm. c) školského zákona, riaditeľ školy rozhodne o jej vykonaní na základe posúdenia dôvodov, uvedených v písomnej žiadosti zákonného zástupcu.

Ak riaditeľ rozhodne o povolení vykonať komisionálnu skúšku, komisia pre komisionálnu skúšku posúdi prostredníctvom tejto skúšky okrem iného aj vplyv mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v škole v súvislosti s ochorením COVID 19 na úroveň vedomostí a schopností žiaka najmä s ohľadom na to, ako úroveň, ktorú počas dištančného vzdelávania žiak dosiahol, dáva perspektívu napredovania v rámci jeho schopností.

Ak komisia zistí, že žiak nezískal také kompetencie, ktoré by v rámci prezenčného vzdelávania mohol získať, výsledkom komisionálnej skúšky môže byť slovné hodnotenie (pri príslušnom predmete komisionálnej skúšky, ale aj pri všetkých predmetoch komisionálnej skúšky). Pri využití slovného hodnotenia odporúčame použiť vyjadrenie: "Úroveň dosiahnutých vedomostí a schopností žiaka nedosahuje jeho možnosti a predpoklady, s celkovým hodnotením komisionálnej skúšky - neprospel.", ktoré sa pri príslušnom predmete uvedie na vysvedčení.

Podľa čl. 10 ods. 1 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel. Vzhľadom na uvedené **žiak, ktorý neprospel, nemôže postúpiť do vyššieho ročníka a má opakovať ročník**.

Pri hodnotení žiakov odporúčame školám brať do úvahy všetky špecifiká a osobitosti žiakov a podmienok, ktoré majú vplyv na hodnotenie vzdelávacích výsledkov konkrétnych žiakov.

4. Doklad o získanom vzdelaní

Podľa § 55 ods. 10 a 11 školského zákona

- "(10) V posledný vyučovací deň prvého polroka školského roka triedny učiteľ vydá žiakovi výpis slovného hodnotenia alebo klasifikácie prospechu a správania žiaka za prvý polrok. Tento výpis nie je verejnou listinou. Vysvedčenie za prvý polrok sa vydáva na základe žiadosti plnoletého žiaka, zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia.
- (11) V posledný vyučovací deň školského roka sa vydáva žiakom vysvedčenie, ktoré obsahuje hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiaka za oba polroky príslušného školského roka. V posledných ročníkoch vzdelávacích programov stredných škôl a odborných učilíšť sa žiakom vydáva vysvedčenie v poslednom vyučovacom dni pred začiatkom záverečnej skúšky, maturitnej skúšky, záverečnej pomaturitnej skúšky alebo absolventskej skúšky.".

Výpis slovného hodnotenia alebo klasifikácie prospechu a správania žiaka za prvý polrok sa vydáva na papieri bez štátneho znaku a bez vodotlače.

Riaditeľ základnej školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy určí **výber tlačiva vysvedčenia 605, 606 alebo 607** podľa spôsobu hodnotenia uvedeného v § 55 ods. 1 školského zákona. Tlačivá vzorov vysvedčení sú zverejnené na webovom sídle Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na školský rok 2019/2020.³)

V špeciálnej základnej škole a základnej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorá vzdeláva žiakov s autizmom, okrem tlačív uvedených vyššie možno použiť na

- a) slovné hodnotenie tlačivo vysvedčení 192 alebo 206, rovnaké ako v školskom roku 2019/2020,
- b) klasifikáciu, rovnaké tlačivo na vysvedčenie ako v školskom roku 2019/2020 na varianty A, B, a C,
- c) kombináciu klasifikácie a slovného hodnotenia tlačivo vysvedčenia 497.

Základným školám pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktoré vzdelávajú žiakov bez mentálneho postihnutia, sa odporúča použiť tlačivá vysvedčení 095, 155, 156, 157, 159, 181, 182, 508, 602 a 603, rovnaké ako v školskom roku 2019/2020.

Metodické pokyny č.

- a) 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy,
- b) 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím primárne vzdelávanie a
- c) 18/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov praktických škôl

sa na priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie žiakov základných škôl v školskom roku 2020/2021 počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 použijú len v tých častiach, ak toto usmernenie neuvádza inak.

³) https://www.minedu.sk/pedagogicka-dokumentacia-a-ine-tlaciva/.